

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :

Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;

si mai sus 5 fl v. a.

Correspondentiele sè se adreseze Redactiune

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune a

TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

La inceputulu anului scolasticu 1890/91.

Avem mare sperantia, ca anulu scolasticu, in arele intràm, va fi unu anu spornicu in educatiune si instructiune in tóte scólele nóstre in mesura mai mare decât cum au putut fi anii trecuti.

Done sunt cu deosebire momentele, cari ne marescu acésta sperantia si anume: 1) in intréga e-parchi'a s'a vediut in timpulu din urma mai multu spiritulu de lucru si mai multu interesu facia de scóla, si 2) corpulu invetiatorescu s'a completat in anii din urma binisior prin elevii absolventi ai scólei nóstre preparandiale, si astfelu lips'a de invetiatori va fi mai putien semtita, decât in trecutu.

De unu lucru regretabilu inse nu s'au potut inca emancipá scólele nóstre, si anume: erá, si mai esista si astadi in multe pàrti credinti'a, dupa noi gresita, ca scólele nóstre in starea lor de astadi si intre imprejuràrile, in cari ne gasim, nu potu se faca cu destul succesu o mai buna si mai succésa educatiune a poporului nostru.

Si adevverulu este, ca ne-ar trebui scóle elementarie mai multe, ne-ar trebui scóle medie si scóle superióre, pre cari nu le avem, si pre cari pana acum nu ne-a fost cu potintia a-le infi-intiá.

Cand gandim inse, ca unu poporu se póte des-voltá numai cu factorii positivi, de cari dispune, si cand pre langa acést a consideràm, ca o instructiune elementara bine manuta póte face minuni, precum faptice au facut unele scóle elementarie din apu-sulu Europei si scólele elementarie din Americ'a: atunci nici pentru unu momentu nu ne mai potem indoí astadi asupra puterii de viétia si desvoltare a scólelor nóstre elementarie.

Cáci ce voim noi se ajungem prin scólele nóstre?

Voim neaperat se dà m poporului in mesura necesaria cunoscintiele trebuintiése pentru o viétia si desvoltare mai succésa, si in acelasi timpulu voim, se-lu intarim in legea si moralitatea crestinesca a parintilor si strebunilor nostri.

Ambe aceste scopuri le potem ajunge prin scó-lele nóstre.

Pruncii nostri cercetéza scól'a dela 6—12 si respective 15 ani. — Timpulu de 6 ani petrecu ne-interruptedu pruncii in scóla, ér timpulu de trei ani petrecu aici in Dumineci si in serbatori. Este unu timpulu destul de indelungu acest'a, si chiar timpulu, in carele omulu este mai abilu pentru a-si insusi cunoscintiele trebuintiése; ér astadi nu este mai multu nici secretu, nici taina pentru nici unu invetiatoriu modulu si metodulu de a poté predá in elemente cu succesu ori ce cunoscintie elevilor.

Ce ne-a lipsit deci in trecutu, de n'am potut aretá mai multu progresu, de cum faptice am a-retat?

De buna seama greutátile si pedecile cele mã mari le-am intèmpinat in unele prejudetie si in ne-ajunsurile, cu cari a luptat, si continua a luptá poporulu nostru.

Suntem unu poporu seracu si necajtiu intregu poporulu romanu din aceste pàrti; dar in necazurile nóstre si intre greutátile, cu cari luptàm avem si bucuria si chiar bucurii, si anume: desi trecem prin grele viemuri, totusi avem, si potem numerá comune multe, cari sunt in desvoltare, si cari inaintéza si in aceste timpuri grele; si cu cât o comuna devine-

in stare mai buna, cu atât devine si scól'a mai vedu-
diuta, mai cercetata si mai puternica.

Mescesiugulu intregu alu scólei culminéza deci
intru a lucrá in directiunea unic'a nimerita: de a
intári cu fiecare anu poporul prin aceea, ca-i vom
predá in fiecare anu câte o generatiune de prunci mai
bine crescuti si mai bine deprinsi in cugetare.

Ómeni de viétia sunt chianate a cresce scólele
nóstre in mesura mai mare, decât pana acum.

Dar se-ne intrebám cum?

Neaperatu asia, ca vom procede unulu fiesce
carele in modulu celu mai conscientiosu intru a pune
in aplicare principiile diadactice si metodice ale pe-
dagogiei moderne.

Viéti'a si activitatea istoricului bisericescu Eusebie a lui Pamfilie.

In sírulu barbatiloru orientali, cari se dis-
tinsera cá reprezentanti ai scientiei si literaturii pa-
tristice in restimpulu ei de infflorire, in biserica
grecá, dupa ordinea cronologica ocupa loculu prim
Eusebie, numitu a lui Pamfilie, episcopulu din
Cesarea Palestinei. Elu s'a nascutu in Palestin'a,
intre anii 260—270. Cultur'a sa mai inalta a pri-
mit-o in scól'a din Cesarea (Palestinei), unde a avut
de invetiatoriu pe presbiterulu Pamfilie. Cu acést'a
in curénd legá prietenie intima, de unde apoi si co-
numele seu „a lui Pamfilie“ (adeca: amic).
In scurtu timpu devine presbiteru, la an. 307, ér
dupa acést'a cadíendu amicuulu seu Pamfilie in inchi-
sóre pentru crestinismulu seu, se resólva a petrece
si elu impreuna cu dñsulu, si asia in cei doi ani
de inchisóre, ce i-a implinitu pana la mórtea marti-
rica a lui Pamfilie, carea a urmat la a. 309, scri-
sera ei in tovarasie o apologie a lui Origen in 5
cárti. La aceste a adaus Eusebie, dupa mórtea lui
Pamfilie, inca si o a siesea carte. Mai târdiu venind
in periculu de a-si perde viéti'a a fugitu la Tir, ér
de acolo in Egipt, de unde apoi s'a reñtorsu acasa
la a. 312. Dupa doi ani (la 314) 'l aflam cá epis-
copu alu Cesareei. Cá barbatu eruditu s'a bucuratu
de unu renume mare, si a ajunsu in deosebita gra-
tia la imperatulu Constantin celu mare, carele in
multe afaceri bisericesci se folosia de sfatulu si a-
jutoriulu lui. Bunavointi'a imperatésca i-a deschisu
lui, pentru studiile sale istorice, tóte bibliotecile si
archivele imperatiei. Dupa cum marturisesc chiar si
contrarii lui Eusebie, elu a folositu acést'a deose-
bita favóre numai si numai pentru cercetarile si stu-
diile sale istorice. Cu ivirea controversii ariane
incepu timpuri critice pentru Eusebie, de órece dis-
putele vehemente 'l impinsera si pe elu in câtva la
o opositiune óre-care fatia de aperiarii cei resoluti
ai ortodoxiei. Lipsitu de o cultura dogmatica
mai profunda, de sí era elu dealtmintrea fórte eru-

ditu si avea unu spiritulu teologic speculativ, n'a po-
tutu se se decida in cért'a acést'a mare si insemnata,
si astfelu a luat unu punctu de vedere mijlo-
citoriu. E dreptu, cá in invetiaturile sale nici odata
nu s'a abatutu dela ortodoxie, cu tóte inse aceste n a-
inte de sinodulu prim ecumenic, tienutu in Nicea
la a. 325, 'l aflam luándu in aperare pe ereticulu
Arie, in contr'a episcopulu acestui'a, Alexandru din
Alexandri'a, ér la sinod 'l vedem mijlocind intre
cele dóue partide, propunéndu si unu simbolu de
credintia mijlocitoriu; dar dupa-ce a fost respinsu a
subscrisu si elu formul'a de credintia propusa de e-
piscopulu Alexandriei Alexandru, si compusa de dia-
conulu Atanasie. Resultatulu sinodulu 'l publicá
prin o apistóla proprie si diecesaniloru sei cesareeni.
Nici dupa sinodu n'aflam cá s'ar fi abatutu dela in-
vetiaturile simbolulu nicean, pentru-cá nici contrarii
sei nu ii fac imputarea, cá ar propagá vreo doctrina
ariana séu semiariana, cu tóte aceste ne spune is-
tori'a, cá atunci când au ajunsu arieni la putere, si
au convocat si tienutu sínóde, in care au depusu
pe stálpulu ortodoxiei, Eusebie a luat parte la aceste
sínóde curat ariene si a votatu cu densii. Asia a fost
de fatia la sinodulu tienut in a. 330, la Antiochi'a, in
carele arieni au depus pe episcopulu de acolo, pe
Eustatie; dar a refusatu de a primí demnitaea de
episcopu alu Antiochiei. La a. 335 'l aflam parti-
cipánd la sinodulu din Tir in Fenici'a, in care si-
nodu a fost depusu Atanasie celu mare. Se pare chiar,
cá elu se fie presidiat la numitulu sinod. Cand a
mers apoi marele Atanasie la Constantinopolea, cá se
céra sprijinulu si aperarea imperatulu, sinodulu din
partea sa inca a trimis o deputatiune contrara, in
fruntea cáreia a statu Eusebie. Cu acést'a ocaziune
a primitu elu in Constantinopolea insarcinarea de
a combate si de a serie contr'a lui Marcelu, sotiu
de lupta a lui Atanasie, si episcopu in Ancir'a
(Asi'a mica), carele n'a fostu liberu de inveti-
aturi sabeliane (sabelianismu), si carele in acela-
si anu cu Atanasie celu mare, a fost depusu si es-
comunicatu prin unu sinodu tienutu in Constantino-
polea. Tot cu acestu privilegiu a luat parte si la ser-
barea iubileulu de 30 de ani a imperatulu Con-
stantin celu mare, tienéndu si o cuvéntare de lauda
la adres'a serbatoritulu imperat. Dupa mórtea lui
Constantin celu mare (337) Eusebie n'a dus-o mult,
cáci in decomunu se crede cá elu a muritu intre anii
338—340.

Atitudinea sa cea nehotarita in lupt'a ortodoxiei
cu arinismul, precum si socotinti'a sa nefavoritóre
intrebuintiarei icónelor religióse in biserica, — cea
dintái numai decât, ér acést'a din urma mai târdiu
pe timpul când s'a escat lupt'a pentru cultulu icón-
nelor (iconomachi'a) — au efectuitu, cá pe lângá
tóte meritele ce le-a avut el cá barbat erudit, cu
mult zel si interes pentru biserica si religiunea cre-
stina, si cá scrietor bisericescu cu multa demnitate
moralá, se nu figureze intre parintii bisericesci, ci

numai între scriitorii de rând, și acéști'a, pentru că trecea de un om compromis și patat în privinți'a dreptei credințe. — Scrierile lui Eusebie, cu tóte că multe din ele s'au pierdut, cuprind șese tonuri din editiunea lui Migne, și sunt parte istorice, parte epologetice, parte esegetice-dogmatice, parte epistole.

În privinți'a însemnătăii locului primu 'l ocupa opurile sale istorice. Istori'a sa bisericească (*Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία*) dela nascerea Mântuitorului Chr. și până la a. 324, în 10 carti e aceea scrierea a sa, prin carea și-a castigat numele de părinte alu istoriei bisericesci. Pe lângă tóte scăderile de cari suferă acestu op, necontestabilu are elu și unu pretiu și merit neșpus de mare. — Paralelu cu scrierea acéști'a merge cronic'a sa în 2 cărți, cunoscută indecomunu sub numele de „Cronic'a lui Eusebie“, dar titlulu originalu și adevăratu e *Παντοδαπὴ ἱστορία*, adică istoria universală. Originalulu acestui opu s'a pierdut și ni s'au păstrat numai putine fragmente. Partea primă a acestei scrieri eră o scurtă istoria universală dela Adam și până la anul 325, d. Chr. er parte a dóu'a nise tabele cronologice și sincronice pentru același timp. Multu s'a folosit elu la compunerea acestui opu de „cronografii“ lui Iuliu S. Africanulu, (Vedi nr. 15 alu fôiei n. din a. c.) carea de asemenea s'a pierdut. Tot ce ni s'a păstrat din opulu acéști'a e o prelucrare latină a părții a dóue făcută de Ieronim, cu multe modificări și adăsurii. Elu a continuat aceste tabele până la a. 378. La anul 1792, adică la finea secl. trecut, s'a aflat atât partea primă cât și a dóua a cronicei acéști'a în traducere armenescă. Patrologulu Aucher a tradus-o acéști'a în latinesce și astfel a edat-o la începutulu secl. nostru, la a. 1818. S'a mai descoperit și un extras în limbă siriană a cronicei lui Eusebie, care încă s'a tradus în latinesce. Deci prelucrarea lui Ieronim, traducerea armenescă, extrasul sirian dinpreună cu traducerile latine înlocuesc originalul, fără că se fim înse siguri în tóte locurile, că ce și cum a stat în testul original a lui Eusebie.

(Va urmă.)

Dr. Tr. Puticiu.

Reuniunea districtuală din Arad.

Pe la órele 9 a. m. ale zilei 13/25 Augustu sal'a Seminarului nostru diecesan eră îndesată de numărulu celu mare alu invetiatoriloru (preste trei sute) coadunați. Numai decât după aceea între strigate de „se trăiescă“, intră în sala emisulu comisariu consistorialu dlu protopopu alu Aradului, Moise Bocsian, carele printr'o vorbire acomodată laudând zelulu și interesarea invetiatoriloru față de scopulu acestei marelți întruniri, dechiara adunarea generală constitutivă de deschisă.

După deschidere invetiatorulu din Radna Demetrie Roman răspunzând Rev. Domnu comisariu în numele tuturor invetiatoriloru 'l róga se binevoiescă a aduce la înalt'a cunoștința a Ilustratției Sale devotamentulu și ascultarea fiască a tuturor invetiatoriloru preșenti, mulțimind atât Ilustratției Sale Dlui episcopu diecesan, cât și Veneratului Consistoriu pentru parientescă ingrigire, în urmarea careia tinde prin multele sale întocmiri bune a ridica corpulu nostru invetiatorescu la nivoulu altoru corporațiuni de asemenea natură. În fine róga pe cei preșenti, că înainte de a trece la actul constituirei se prejudece bine, se depărteze dela sine ori ce interesu personalu și devotându-se unulu fiesce care cauzei marelți la care nisum, în unanimitate, fără vre-o contradicere se putem severi actulu constituirei, spre binele și laud'a noastră și respective a reuniunii.

Președintele provóca onorat'a adunare că pentru conducerea actului de constituire, conform regulamentulu Consistorialu se alege doi barbati de încredere și unu notariu. — Se aleg de încredere Domni invetiatori: Petru Popoviciu din Arad și Florian Popoviciu din Bichisiu er de notariu invetiatorulu Iosif Moldovan din Arad.

Trecându-se la actulu constituirei se propune esmiterea unei comisii pentru combinarea unei liste de membri în birou. În comisiune se esmitu Domni invetiatori: Petru Popoviciu, Ioan Dobos, Demetriu Romanu, Nicolae Avramu, Alexiu Dobos, Nicolau Stef, Florian Popoviciu, Ioan Ilic'a, Georgiu Boc, Iosif Moldovan, Vasiliu Olariu și Ioan Roman.

Siedinti'a apoi pe timpu nedeterminat se ridică, er comisiunea amintită se retrage spre a-și implini misiunea.

După redeschiderea siedintei comisiunea esmisa prin reportoriulu Iosif Moldovan cetesce list'a biroului alegând, er adunarea generală primesce și alege în unanimitate de președinte pe M. On. D. profesor preparandialu Teodor Ceonțea, de vice președinte Demetriu Roman inv. în Radna, de notari: Nicolau Stef și Iosif Moldovan, casariu: Petru Popoviciu, controlor Ioan Vancu, și de bibliotecariu Mihail Olteanu.

După terminarea actului de constituire Rev. Domn. comisariu Consistorialu Moise Bocsian mulțimind onoratei adunări pentru interesulu și tactulu parlamentar dezvoltat, terminându-și afacerea, între urări de se trăiescă se retrage; — er alesulu președinte Teodoru Ceonțea mulțimindu în numele seu și ai alesilor functionari pentru încrederea pusă în persónele lor modeste, descrie calea cea spinósa ce conduce la limanul fericirii pe ori ce reuniune, cere sprijinulu onoratiilor domni membri, și-și provóca la curagiu și interes, — ocupânduși apoi scaunulu presidialu dechiara adunarea constituită de deschisă, trecându-se astfel la desbaterea agendelor pusa la ordinea zilei, precum: la facerea regu-

lamintelor interne, la designarea tacsei anuale, com-punerea reportului pentru procsima adunare generala, designarea locului timpului, pentru acea adunarea scl.

De insemnat e că : adunarea generala procsima se va tiené in Arad in joi'a dupa sftete Pasci, cu unu program fórte interesant, pre care la timpul seu 'l voi publicá.

Terminându-se astfelu siedinti'a constitutiva a reuniunei invetiatorilor din dieces'a Aradului, districtul dincóci de Muresiu, membrii s'a imprasciatu in buna sperantia ca lucrulu severitu li va servi spre fala si spre inaintare repede la scopulu prefipt!

Iosif Moldovanu,
invetiatoriu.

Program'a

scólei superióre de fetitie a reuniunei femeilor romane din Arad si provincia.

I.

1. Reuniunea femeilor romane din Arad si provin-cia cu 1 Octom. 1890 st. n. deschide in Arad o scóla superióra de fete gr. or. romana de siese (6) clase cu limba de propunere limb'a romana, care este im-binata cu internat si in care se vor propune obiec-tete de invetiament prescise in legea de instructiune cu adausulu, ca prelanga acele obiecte se va mai propune : limb'a germana, limb'a francesa, piano si lucru de mana, in estensiunea recerintieloru pretinse de trebuintiele vietiei nóstre sociale.

2. Instructiunea in cele 4 clase inferióre se va predá dupa planul de invetiament edat de Con-sistoriulu eparhialu din Arad, ér in cele 2 clase din urma dupa planulu prescise de lege.

3. Corpulu didacticu alu acestei scole se va com-pune : din un'a invetiátoria, ca directora, un'a a dóua invetiátoria ordinaria si din mai multi membri angajati ai corpului didactic dela institutul pedagogico-teologic.

4. Instructiunea in limb'a francesa si piano se va provedé prin institutori speciali.

II.

5. In acést'a scóla se vor primí eleve, cari au ajunsu etatea de 8 ani si au absolvatu celu pucinu dóue cursuri ale scólei elementare poporale ; — ele-vele, cari se vor presentá — vor depune unu esa-menu de primire si se vor impartí in clase dupa rezultatulu obtienutu.

6. Elevele acestei scóle pot fi interne si esterne.

7. Internatulu se va elocá in localitatea scólei, si sub supraveghierea comitetului reuniunei si a con-sistoriului eparhialu gr. or. roman din Arad.

8. Elevele interne vor avea intrég'a provedere in institut.

9. Modulu de viétia in institutu se va regulá con-form recerintielor higienice prin unu regulament de casa.

III.

10. Elevele din internatu au a solví pentru di-dactru, instructiune din studiile ordinarie, precum si pentru intrég'a provedere si ingrijire din internatu o taxa anuala de 200 fioreni, care este a se solví in 4 rate egale, si adeca : la 1 Octomvre 50 fl., la 1 Ianuarie 50 fl., la 1 Martie 50 fl., si la 1 Maiu asemenea 50 fl., — elevele estranee au a solví unu didactru lunariu de 2 fiorini solvindi in fie-care luna anticipative.*)

11. Acele eleve, cari vor luá instructiune din limb'a francesa si piano, afara de taxele si didactru de mai sus au a solví pentru fiecare studiu din a-cesce câte 2 fiorini la luna.

IV.

12. Elevele, cari se vor insinuá la acestu in-stitutulu, vor avea a fi prevediute cu tóte cartile de lipsa, cu requisite de scrisu si desemnu, precum si cu requisitele de cusutu si lucru de mana ; — ér celea din internatu au se fie prevediute cu :

- a) unu tiolu pe salte (matratiu)
- b) o cuverta de pat (covoru)
- c) 2 perini
- d) 4 fetie de perini
- e) unu tiólu séu ploponu de acoperitu
- f) 4 lepedée
- g) 6 stergarie
- h) 6 salvete

i) cutietu, furchitia, linguritia, unu paharu, unu lucru de spalatu, un'a perie de dinti, unu sapunu si doi pepteni.

l) Afara de aceste schimburile séu albiturile tre-buintióse din fiecare câte $\frac{1}{2}$ de tutietu, precum si cu incaltiamintele si imbracamintele superióre trebuintióse.

13. Elevele, cari se presinta au a produce a-testatu dela scól'a anteriora.

V.

14. Insinuarile se pot face pana la 1 Octom. st. n. 1890. la directiunea scólei superióre gr. or. romane de fete in Arad : cas'a cea nóua diecesana din piétia „Tököly.“

Din siedinti'a comitet. reuniunei femeilor romane din Arad si provincia tienuta la 30. Iuliu st. n. 1890.

Aurelia Belesiu, m. p.
presidenta.

Petru Truti'a, m. p.
secretariu.

Nr. 3153/1890.

Se apróba din partea Consistoriului cá senatu de scóle.

Arad, din siedinti'a consistoriala tienuta in 23. Iulie (4. Augustu) 1890.

*Din incredintiarea Présantiei Sale Domnului
Episcop diecesanu :*

I. Goldisiu, m. p.
protosincelu.

*] Vedi si avisulu II. din varietáti.

Increstinarea Romaniloru.

1) Causese celerei propagării a le religiunei crestine între romanii pagáni.

[Continuare din Nr. 26.]

Înainte de ce ne-am întorcea dela mormentulu Daciloru la Coloniile romane, ne permitem întrebarea, ôre fost'a predicata evangeli'a si crestinismulu la Daci séu ba? Multi voru se credia că da! Multi dicu, că santulu Apostolu Andreiu a predicat evangeli'a in Scythia-mica séu Dobrogi'a de astadi, si de aici a mersu in Rusi'a, si a plantat crucea in muntii Chievlui, asia dara prin Daci'a a debutat se mérga si se reintórca; altii vor se credia érași, că santulu Pavel de trei ori a trecut prin Daci'a in Rusi'a, si a predicat si Daciloru. Aceste inse numai se dicu de unii scriitori, carii voescu se dee mai mare importantia, conversiei natiunei loru la Cristosu, insusindu-vre unui Apostolu. Dara acést'a nu se póte afirmá, si prin urmare si mai putienu documentá. Andreiu s'a întorsu din Scythi'a-mica la Constantinopolea, Bisantiu, si de acolo in Greci'a si in Patras a suferit mórte de marturisirii dela Egeu prefectulu roman. Éra Pavel singuru marturiseste de sine, că din Irusalim pana in Illiricum a predicatu evangeli'a, dara despre Daci si Rusi'a nu face nici o amintire, din contra 'si esprima dorinti'a, că ne mai avend locu in tienuturile aceste (Iliri'a si Greci'a), prin Rom'a va se mérga in Ispani'a. Ce ar fi si cautat Andreiu si Pavel in Rusi'a, care precum astadi, asia si mai vertos atunci, a fost barbara lipsita de locuitori, lipsita de cultura, lipsita de tóte, unde numai frigulu nedescribibilu a dominat, căci „Ulterius nihil est, nisi non habitabile frigus“ dice Ovidiu in libr. III. tristium Elegia VI, nici viie nici arbori „Nam procul a Gethico littore vitis abest arbor abest“ Ovidiu ibidem Elegia XII, si se lese imperiulu romanu, celu populat si plinu de popóre culte. Aici dara, si nu in Rusi'a, prin Dacia, a mersu santulu Pavel din Illiricum.

Aceea concedem, că nescari discipuli aloru, séu a urmatoriloru loru au predicat evangeli'a in Daci'a între carii au fost, Inul, Pinul si Rimul, care si dupa nume se vedu a fi romani, cari au si primitu martiriulu dela Daci, dara că se fie primita dacii evangeli'a si crestinismulu înainte de acestu timpu, nicaire nu se ceteste, ci au persistat si mai departe pe langa religi'a loru pagana, inventata si organizata de filosofulu loru Zalmolsece.

Coloniile romane.

Dupa nimicirea Daciloru, vediéndu Traianu Daci'a desertata cu totulu de locuitori, si privindu la bunatatea pamentului, care putea indestuli pre toti locuitorii cu cele de lipsa pentru traiulu vietii „Ca se mostenésca pamentul, si cetatile cele bogate, ale acestei tieri frumóse, care juru imprejur, are o periferie de 10,000 de pasi, care prin deseles resbele a lui Traian cu Decebal, au ramas cu totul desertata de locuitori, a adusu nemarginita multime de ómeni din tot imperiulu Ro-

man“. „Cum Dacia diuturno bello Decebal viris esset exhausta Traianus ad frequenda hanc decies centena millia pasuum in circuitu habentem provinciam extoto orbe romano infinitas copias hominum transtulerat adagros et urbes colendas.“

Concedem, că multimea acést'a de ómeni aduse din tot imperiulu roman, că se mostenésca pamentul, si cetatile cele bogate ale acestei tieri frumóse, căci romanii au avut colonii nenumerate in tot imperiul roman, in Euro'pa, Asi'a, si Afric'a; si când au avut trebuintia, pentru ce se nu fie luata din aceste si se le duca unde au avut lipsa, cum au avut si in in Dacia?! Totusi coloniile cele mai insemnate, de frunte, si nobile, le au adus din, Itali'a Spani'a si Gali'a, între cari dupa cum dice Sincai la 105 n'a putut se nu fie si famili'a Corvinilor, de si nu se afla in inscriptii. Tóte colonile aceste au fost de sange roman, căci almintre ce folos ar fi avut romanii de coloni de sange strainu; póte se se coalizeze cu popórele streine pentru scuturarea domniei romane, cum au facut Dacii, Iudeii si alte popóre barbare? Asia ceva a presupune despre sirefii si prevedietorii romani nu se póte, cea ce ar semená mai multe cu o absurditate mentale.

Cele mai insemnate colonii au fost dintre ostasi: legiunea I-ea Adjutrix, legiunea V. Macedonica, legiunea a VI. Victrix, legiunea a VII. Claudia, legiunea XXX. Valens victrix, care fura asiediate pre tiermurile Dunarei si între munti, éra legiunea a XIII. Gemina, remase in mediulu provintii; inse tóte aceste cá se apere, municipiile si coloniile agricultore, de invasiunea ordeloru barbare. Éra dintre cele civile au fost, Sarmiseghetusa, séu Ulpia Traiana, Colonia Apulensis, Peredavensium, Aquarum vivarum, Napucensis. Zernetensium, colonia sexta Traiana, Tibiscum Paralensium Patavicum, Romanati — Rimnic — si altele. Tóte aici au o radicat urbele si fortarietile cele mai insemnate Ulpianum, Pretoria Augustha, Salinas, Tibiscum, Ruconium, Sergidava, Utidava si Singidava. Tóte aceste infrumsetiate cu palate, temple, amfiteatre, scaldatori, si alte edificii publice; in valea Sargetiana, tienutul Hatiegului, unde se mai vedu ruinele Ulpiei Traiane, debe se fie fost asiediate cele mai renumite colonii, căci in partile aceste sunt mai multi romani. Astfel a facut Traian Daci'a, provintia romana, si aduse in trens'a colonii.

Religiunea coloniilor romane.

Nu se póte nega, că coloniile aceste in mare parte au profesat religiunea pagana romana, ce se vede din inscriptiunile ce s'au aflat in Daci'a. Inse tocmái asia despre alt'a parte nu se póte negá, că o parte insemnata din ele au profesat credinti'a crestina. Am aratat mai sus, că credinti'a crestina se reslatise, si prinsese radacini bune între romani, nu numai între plebea si nobilimea de rend, ci trecuse si preste pragurile usiloru patriciane, si in curtile imperatorulu, urmeadia, că si între coloniile

aceste, strabunii nostri, au debut se fie multi crestini, cari precum sangele in vâni, asia si credinti'a in sufletu, din Rom'a au adus-o in Dacia, si carea deodata cu laptele au subt dela mama lor; dintre carii unii mai batrani, chiaru din gur'a Apostoliloru Varnav'a si Pavel au audit si primit credinti'a, pre carii i-au si cunoscutu in persóna.

(Va urmá.)

D I V E R S E.

* *Prea Sânti'a Sa* parintele Episcop Ioan u Metian a osit cu trenul de vineri diminéti'a acasa, dela siedintiele fundatiunei Gozsdu du Budapest'a.

* *Santirea scólei din San. Nicolaulu mare.* Romanii de confesiuniunea ortodocsa orientala din San-Nicolaulu mare, in comitatulu Torontalu au zidit cu ajutoriulu publiculu o frumósa scóla noua romana confesionala, carea Mercuri'a trecuta s'a predat destinatinei. In acésta di s'a oficiat prin directornlu seminariulu Augustin Hamsea, prin parintele vicariu protopresviterulu Suetoniu Petroviciu si parintele Marcoviciu sant'a liturgia in biseric'a greco-orientala din San-Nicolaulu mare in fiinti'a de facia a intregului poporu; ér dupa sant'a liturgia s'a oficiat actulu santirei scólei noue cetindu-se rugatiunile prescise pentru astfeliu de ocasiuni.

Dupa terminarea actulu santirei parintele Augustin Hamsea carele oficiá la acestu actu solemnu in reprezentanti'a Pré Santiei Sale, parintelului Episcopu alu Aradului Ioan u Metianu, tienu poporului, adunatu in numeru fórte mare unu discursu ocasionalu, in carele espuse insemnatatea scólei in genere si in specialu insemnatatea scólei confesionale in desvoltarea poporului nostru romanescu — constatandu ca prin zidirea si sustienerea acastei scóle noue poporulu nostru diu San-Nicolaulu mare si-a creatu unu puternicu mijlocu in desvoltarea si inaintarea s'a pre tóte terenele vietii, si multemind poporului pentru jertfa adusa intru ridicarea acestui nou Sion romanescu, menitu a schimb'a in spre mai bine sórtea viitória a neamului romanscu din a ceste párti. —

* *Avisu.* Din partea comitetului reuniunei femeiloru romane din Aradu si provincia suntemu inpoterniciti a aduce la cunoscinti'a tuturoru celoru interesati cá in internatulu scólei de fete, ce se va deschide la 1. Octomvre n. a. c. se facu si inlesnirile possibile, anume pentru parintii, cari ar aduce doue fete in internatu se solvesce lunariter nu 40 fl. ci 35 fl., ér pentru cei ce ar aduce 3 fete, tax'a lunara este 50 fl.

* *Petrecerea cu dans* arangeata de tinerimea studiósa din Lipov'a, in diu'a Adormirei maicei Dlui, in favórea scolarilor lipsiti de mijlóce, dupa cum suntem informati a succes fórte bine atát in privinti'a sociala-morala, cât si in cea materiala. Sociatatea adunata in numer considerabil a fost compusa numai din inteligenti'a romana din loc si impregiurime; petrecerea a fost animata, si a tienut pana in zori de di. Venitul curat se urca la sum'a de 80 fl. v.

a. Darea de séma din partea tinerimei arangiatóre se va publicá in curênd.

* *Invitare.* Chorulu de cantari roman gr. or. din Kétegyháza la 26 Augustu (7 Septemvre) 1890. séra la 8 óre va tienea la hotelulu de langa gara sub dirigerea Dlu T. Bratescu Concertu urmat de dans cu urmatoriulu program: Dupa cântare de motet: 1) Cuventu presidialu de deschidere Iosif-Ioan Ardelean. 2) „Eata diu'a triumfala“ Imn. (W. Humpel) esec. de choru mixt. 3) „Cum se fiu eu literat“ (I. Tripa) declamatoriu Vasiliu Gros. 4) „Romantia“ comp. de T. Bratescu, esec. de choru mixt. 5) „Egy gondolat“ (A. Petöfl) declamatoriu Stefan Dolga. 6) „Primavar'a“ de I. Vidus arang. pentru chor m. de T. Bratescu. 7) „Csak egy szép leány“ (Francisc Gaál) esec de chor mixt. 8) „Floarea mea“ comp. de T. Bratescu, esec. de choru mixt. 9) „A szerelem de **“ esec. de chor barbatescu. 10) „Desperata“ (I. Grozescu) declamatoriu Petru Gros. 11) „Hora dobrogeana“ comp. de N. Popovici, esec. de chor mixt. 12) Cuventu de incheierea Vasiliu Belesiu. — Pretiulu de intrare: loculu I. 1 fl., loculu II. 80 cr; loculu III. 60 cr. — Venitulu e menitu pentru fondulu chorului; éra ofertele marinimóse se vor cuita in jurnale. — De mâncari si beuturi gustuóse se va ingrigi ospetarulu. — In numele comitetulu arangatoru: Iosif-Ioan Ardelean, pres. chorului.

* *Fapta démna de imitatu!* Locutoriul din Cs.-Simand Flore Mercea, in amintirea reposatiloru sei parinti, mosi, frati si sorori a ridicatu unu parastasu solemnu in S. Biserica nóstra rom. gr. or. din Simand in diua „Adormirei Précuratei Feciórei-Mariei“, cu carea ocasiune a daruitu S. nóstre biserici si dóua prapore in valóre de 30 fl. si a infrumsetiatu S. Biserica cu tóte utensiliile respective: lumini, Unt-de lemn, tamaie etc., pentru care fapta nobila crescinésca — in numele Comitetulu parochialu si a credintiosiloru S. biserici vin a-i esprima multiemita; ér, parintiloru, fratiloru, sororiloru si rudeniiloru sale, in a caroru amintire s'au depus pe Oltarulu S. biserici acésta jertva — Ddiu se-li erte pecatele ér pe nobilulu crestinu donatoru, Ddiu se-lu tréasca la multi ani se-si mai póta aduce aminte de bunii sei parintii si se mai póta face astfeliu de fapte caritative crestinesci!

In numele Comit. par. si a credintiosilor S. biserici rom. gr. or. din Simandu: Ioan u Voluntiru, docinte.

† *Necrologu.* Ioan Lele preot in Erdeisiu ca sotiu; Emilia, Ilca, Irina si Corneliu ca fiíce si fiu. Georgiu Vasiarhan preotu in Talposiu ca frate. Anca Nicioviciu nascuta Vasiarhan ca sora. Mihaiu Lele preot in Agrisiu ca cumnat cu Elena Bogdan nascuta Lele ca cumnata. Cornelia ca cumnata George Ioan si Stefan. Iuliu si Gizela. Ioan Stefanu Georgiu Mihaiu si Terentiu ca nepoti si nepóte, precum si numerosi consangeni si afini cu anim'a infranta de dorere aduc la cunoscinti'a tuturor rudeniilor, amicilor si cunoscutilor ca nemilostiv'a mórte rapí dintre cei vii la 11/23 Augustu d. a. la 7 óre per neui-

tat'a sotie respective mama si cumnata, unchióie si matu-
sia: Flórea Lelea nascuta Vasiarhan in etate
de 54 an si 28 ani ai fericitei sale casatorii.

Mormentarea s'a severitu in Erdeisiu cottul Aradului
la 13/ 25 August. a. c. dupa amédiadi la 3 óre.

Osamintele defunctei s'a depus in cimiteriul din
Erdeisiu cu tóte pompa cuvenita unei preótese officind
ca pontificante: Parintele Ioan Iancu preot in Cinteu
si alti siepte preoti de prin vecinatate in presentia inteli-
gentiei din si din jur precum si a intregului popor din
loc. Domnulu Terentie Iuon Ursu preot in Chisineu prin
frumos'a si nimerita cuventare a storsu lacramii din ochi
ascultatoriloru.

Defunct'a a fost in tóta viétia ei o sotie de modelu
mama iubitóre de fii sei, spriginitóre si ajutatóre celor
lipsiti si necagiti :

Bunul Domnediu pre neconsolabilulu sotiu si pre
iubitele fíce si fiu sei mangaie, éra pre defunct'a se-o
odichnéscá iutre cei drepti sei fie tierin'a usióra, si me-
moria binecuventata in veci Amin — Erdeisiu la 16/28
Augustu 1890. — Famlia jelnica.

* *Multiemita publica.* La apelulu facutu de
comunitatea bisericése'a ort. rom. din J a b a r, — pentru
oferte benevole pre sém'a continuarii a zidirii bisericii
d'acolo. — (Continuare si fine.)

Cu list'a a 121-a colectante Dlu Stefan Iano-
siel parochu ort. rom. in Ohaba-bistra, s'a incassatu 1 fl.
05 cr. v. a. Dlu S. Janosiel preotu a contribuitu cu 50
cr., Nicolae Laticu invetiatoru cu 20 cr., George Ma-
riun epitropu cu 10 cr., ér Ioanu Lazaru, Ioanu Caciulat,
Ioanu Oprea, Porfirie Stanca si Ioanu Roiu câte cu 5
cruce.

Cu list'a a 135-a colectante Dlu Adrian Perii
invetiatoriu in Barr'a, s'a incassat 4 fl. v. a. Dlu Ioanu
Mateiu preotu ort. rom. a contribuitu cu 50 cr. casada
s. biserici cu 75 cr., Maxmilian Putnic notariu cu 1 fl.,
Adrian Perii invetiatoriu cu 40., cu tasulu s'a adunat 45
cr., Petru Stoia cu 20 cr., ér Moise Leppa, Iconie Leppa,
Ioan Bercheseu, Ioan Dragoiu, Sofronie Leppa, Petru Af'a-
nasie si Partenie Drogoiu câte cu 10 cr.

Cu list'a a 136-a colectante Dlu Petru Mica-
escu preotu ort. rom. in Dragoesci, s'a incasat. 1 fl. 50 cr.
v. a. Dlu Nicolae Micaescu paroch a contribuit cu 50 cr.,
si cassada s. biserici cu 1 fl. v. a.

Cu list'a a 138-a colectante Dlu Nicolae Mar-
tinoviciu preotu ort. rom. in Topolovetiu s'a incassatu 1
fl. v. a. donat de insusi colectantele.

Cu list'a a 141-a colectante Dlu Simeon Bla-
jovan preotu ort. rom. Hodosiu (Lugosiu), s'a incassatu
9 fl. v. a. Dlu Simeon Blajovan preotu a contribuitu cu
50 cr., cu tasul s'a adunatu 1 fl., Nicolae Voda econom
cu 5 fl., Antonie Moise cu 1 fl., ér Sofia Blajovan preo-
tésa, Damaschinu Foltiunu si Gavrilá Barbos câte cu
50 cruce.

Din Pecic'a rom. colectante Dlu Ioanu Evu-
tianu parochu ort. rom., s'a incassat 7 fl. v. a. adunati
cu tasulu in diu'a pogorirei duhului sánt.

Dee atot potintele pentru a carui Sion v'ati ostenitu
atát P. T.dni colectanti cât si zelosii dni contribuitori ca
denarii donati pre sama bisericii din Iabar, se fie aruncati
asemenea denariloru muerii din s. evangelié.

„Cei-ce iubescé Sionul fericiti vor fi de la Domnul.“
Celor-ce inse pâna acum (recercati fiind odata publice)

inca nu ni-au retrimis listele de contribuire, acum pentru
ultima data i-i recercam cu tóta seriositatea se ni-le retri-
mita ca se nu fim siliti a aplica cuventul evangelic: „Ce-
ce uresc Sionul rusinati vor fi de Domnul.“ J a b a r, la 10
Iunie 1890. Ioanu Nicorescu, preotu ort. rom. ca
uot. comit. et sinodulu par.

* *Piati'a Aradului* din Vinerea trecuta: Grân
de celu mai greu 8.30 fl. ér acelu amestecatu 7.50 fl. —
secara 7.20 fl. — Orzulu s'a vendutu cu 5.90 fl. —
Ovesulu 7.20 fl. — Cucuruzulu 4.20 fl. — Mazere 20. —
fl. — Fasolea 10.50 — Lintea 24 fl. — Cartofii 3 fl. per
100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitielu chgr.
80 cr, cea de porcu 52, cea de óie 30 cr, unsórea chil'a
68 cr, ér clis'a per chila 58 cr. v. a.

Nr. 795/90 Sc. 1890.

A V I S.

Pe teritoriulu si sub jurisdictiunea subsemnatului
Consistoriu gr. or. din Oradea-mare aflandu-se in vacantiá
mai multe statiuini invetiatoresci provédiute cu salarie,
pentru cari in specialu nu s'au pututu escrie concursu, —
competintii, respective toti acei preparandi absoluti, cari ar
voi a se aplicá la aceste statiuini invetiatoresci vacante,
sunt avisati si poffiti a-si presentá recursele la acestu
Consistoriu spre a puté fi instituiti la un'a seu alt'a din
acele statiuini invetiatoresci. — Numele comunelor bise-
ricesci in care se afla acele statiuini invetiatoresci vacante,
precum si salariiele impreunate cu acele, se pota vedea in
cancelaria consistoriala.

Oradea-mare 13/25. August 1890.

Consitoriulu gr. or. oradanu.

Nr. 612/1890.

E D I C T U.

Anastasi'a Adrian'a Manziarly, care a
parasitu cu necredintia pe sociulu ei legiuitu Andreiu
Reitzer, — sí a carei ubicatiune e necunoscuta, se pro-
voca, cá dela prim'a publicare a acestui edictu in
restimpu de trei luni, se se presenteze la oficiulu proto-
popescu alu Aradului cu atat mai adinsu, cá-ci la din
contra se va resolví procesulu divortíalu susceptu de
Andreiu Reitzer sí in absinti'a ei.

Aradu, 3/15. Augustu 1890.

Moise Bocsianu, m. p.
protopopulu Aradului.

C o n c u r s e.

Pentru indeplinirea definitiva a postului invetiato-
rescu vacantu, de la scóla confesionala rom. gr. or. din
comun'a bisericésea Bulz'a protopresviteratulu Lipovei, die-
cesa Aradului, comitatulu Carasiu-Severinu, se escrie
concursu cu terminu de alegere pe diua de 3 Septemvre,
a. c. st. v. pre langa urmatórele emoluminte :

- a) in bani gata 154 fl. 71 cr.
- b) in naturale 43 meti de cucuruz in bómbe,
- c) pentru conferintia 10 fl.
- d) pentru scripturistica 3 fl.
- e) lemne 10 orgii,
- f) pament 4 jugere fenatiu,
- g) cortelu liberu in edificiulu scolaru si gradina
pentru legumi.

Cari emolumente déca se computéza tóte in bani, dau sum'a de 325 fl. 91 cr. v. a.

Doritorii cari voescu a recurge la castigarea acestui post vor avea recursele lor a-le instrua, conform prescrișeloru din statutulu organic, producend testimoniu din limba magiara, precum si atestatu despre conduita lor de pana aci déca vor fi fost aplicati ca invetiatori in care va statiune, si astfeliu instruite adresandu-le comitetului parochialu sa le substérna M. On. Domn Demetriu Marcu inspectoru de scóle per Soborsin in Birkis, celu multu pana in 26 Augustu a. c. st. v. precum si a se presenta la sânta biserica, in careva di de Dumineca séu serbatóre. pentru a si areta desteritatea in cântarile bisericescu si tipicu.

Bulz'a, la 28 Iuliu, 1890.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: DEMETRIU MARCU, m. p. inspectoru de scóle.

—□—

Pentru deplinirea parochiei vacante din Bruznicu, — Protopresbiteratulu Lipovei, — prin acésta se escrie de nou concurs cu termin de alegere pe 9/21 Septemvře a. c.

Emolumentele sunt:

1. Un'a sesiune de pamentu:
2. Birulu dela 200 Nr. de casa câte o masura de bucate.
3. Stolele usuatē dela 200 nri de casa.
4. 2 platiuri parochiale.

Aceste emolumente computate in bani dau unu venitu anualu de peste 500 fl. v. a. — Alegandulu preot e indatoratu conform §. 8. din regulamentu a da jumetate din venitul parochial preotesei remase veduve prin mórtea fostulu preot Ioan Iovescu, — pana la unu anu dela mórtea acestuia, adeca pana la 11 23. Main 1891. —

Doritorii dea ocupa parochia vacanta din Bruznicu, dovedindu calificatiune cel putien pentru parochiile de cl. III. au asi subscrerne recursele loru instruite conform stat. org. si regulamentulu pentru parochii, si adresate comitetulu parochial din Bruznic, parintelui protopresbiteru Voicu Hamsea in B. Lippa, pana la terminul mai sus indicatu, precum si a se presenta in vre'o Dumineca séu serbatóre in Sfta biserica dir Bruznic spre a-si arata desteritatea in cele rituale.

Bruznic, 12/24 Augustu 1890.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: VOICU HAMSEA, m. p. protopresbiteru.

—□—

Din caus'a etátii inaintate, cerendu aici veteranulu nostru invetiatoriu Vichentie Cernetiu din Mosniti'a. unu invetiatoriu suplentu langa sine, pre langa un'a jumetate din salariulu invetiatorescu care jumetate ajunge la 200 fl. pe anu, apoi quartir si lemne de incaldit, se provoca deci preparandii cari ar dori a reflectá la acelu postu, se-si insinue aici recursele loru cuviinciosu instruite, pana la 8 20 Septemvře.

Arad, in 8 20. August 1890.

Consistoriulu diecesanu.

—□—

Pentru postulu invetiatorescu devenitu vacantu in urm'a mortii invetiatoriu I o a c h i m u M u r g u, dela scól'a I. veche din Siclau, se publica cu acést'a concursu cu terminulu de alegere pe Duminec'a din 9/21. Septemvře c.

Emolumentele sunt: 1) Salariu in bani gat'a 360 fl. 2) Cortelu corespundietoriu si gradina de legumi. 3) 7 orgii de lemne din cari are sè se incaldiésca si sal'a de invetiamentu. 4) Pentru servitoriulu 20 fl.; diurne la conferintie 10 fl.; scripturistica 5 fl.

Pentru recurenti se stabilescu urmatórele conditiuni:

a) se posiéda esamenu de calificatiune pedagogicu de frunte adeca: de cl. I; ori eventualu se produca atestatu dela Ven. Consist. diecesanu, cumca pe terenulu pedagogicu in praxa au doveditu cá sunt binemeritati,

b) vor fi preferiti acei individi cari pot dovedí in modu autoritativu cá au deplina desteritate in cunoscenti'a noteloru,

c) A se presentá in biserica la vre-o Dumineca ori serbatóre spre a aretá desteritatea in cântu si tipicu.

d) Petitiunile instruite conform conditiuniloru de sus, recurentii au de a-le substerne Prea Onoratulu Dnu protopresbiteru si inspectoru scolaru cercualu Petru Chirilescu, in Kétegyháza comit. Békés pana cu 2 dile inainte de alegere.

Datu in siedinti'a Comitetulu parochialu tienuta la 29. Iuliu 1890.

Ioanu Codreanu, m. p.

Stefanu Capra, m. p.

presied. com. par.

not. comit. parochial.

In contielegere cu mine: PETRU CHIRILESCU, m. p. protopresbiteru insp. scol.

—□—

Pentru ocuparea postulu docentialu la scól'a I confesionala gr. ort. din comun'a Iancahid, ppviteratulu B. Comlosiului, cottulu Torontalu se escrie concursu cu terminu de alegere 30 de dile dela prim'a publicare.

Emolumentele anuali sunt: 400 fl v. a., pentru scripturistica 6 fl. pentru conferintia si reuniune 15 fl. 7 orgii de paie din care are a se incaldi si scól'a, si quartiru in natura. Aspirantii la acestu postu sunt avisati a-si instrui recursorile conform Stat. org. si adresate Comitet. parochialu a-le transmite Pré Onor. Domnu Paul Miulescu, protopresbiteru si inspectoru de scóle in Nagy-Kómlos, si a se presentá nainte de alegere in carev'a Dumineca séu serbatóre in biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Iancahid, 1. Augustu 1890.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAUL MIULESCU, m. p. protopresbiteru si inspect. scol.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea de invetiátóre din San-Nicolaulu mare, comitatulu Torontalului.

Conditiunile sunt: 1. Salariu anualu 400 fl. si anticipando in rate lunare solvitu, in locu de cortelu 50 fl. eventualu in natura, 2 orgii lemne de focu pentru sine. 2. Dela recurentē se pretindu: a) Se fie de religiunea gr. orientala; b) absolvarea pedagogiei pe langa esamenu de calificatiune cu sporiu bunu din limb'a materna si cea magiara; c) in prim'a linie morala nepatata apoi desteritate perfecta in propunerea lucrului de mâna; d) capacitate a propune cântarile rituale si nationale. 3. Recursele sunt a se tramite subscrisului in Nagy-Szent Miklós, (Torontál megye) pana la 19 31 Augustu a. c. in carea di se va tiené si alegerea.

San Nicolaulu mare, 10. Augustu n. 1890.

Svet. Petrovicu, m. p.

vicariu protop. cá presiedinte.

—□—